

RTU studiju kurss "Sociālais darbs atkarību profilaksē, ārstēšanā un rehabilitācijā"**OL000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA1632
Nosaukums	Sociālais darbs atkarību profilaksē, ārstēšanā un rehabilitācijā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Madara Lapsa - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes sociālā darba jomā attiecībā uz atkarību profilaksi, ārstēšanu un rehabilitāciju. Studiju kurss sniedz padziļinātu izpratni par atkarību problēmām, to risināšanas stratēģijām un sociālā darba metodēm darbā ar atkarīgām personām un riska grupām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sagatavot augsta līmeņa sociālos darbiniekus, kas spēj profesionāli identificēt, novērtēt un risināt atkarību izraisītās problēmas sabiedrībā. Studiju kursa uzdevumi: - attīstīt izpratni par atkarību veidiem, cēloņiem un sekām; - iemācīt efektīvas sociālā darba metodes atkarību profilaksē; - pilnveidot prasmes darbā ar atkarīgām personām un viņu tuviniekiem; - veidot izpratni par rehabilitācijas procesiem un atbalsta sistēmām; - attīstīt kritisko domāšanu un ētisko pieeju sociālajā darbā ar atkarīgām personām
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Zinātniskās literatūras un pētījumu analīze. 2. Gadījumu izpētes darbi. 3. Pētnieciskais darbs par atkarību profilakses metodēm. 4. Intervences plānu un stratēģiju izstrāde. 5. Prezentāciju un metodisko materiālu sagatavošana.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1.Babor, T. E., et al. (2017). Alcohol: No Ordinary Commodity. Oxford University Press. 2.Marlatt, G. A., & Kilmer, J. R. (2018). Harm Reduction: A Public Health Strategy for Personal and Public Health. 3.Glosoff, H. L., & Kopera, A. (2019). Ethical Guidelines in Addiction Counseling. 4.Miller, W. R., & Rollnick, S. (2012). Motivational Interviewing: Helping People Change. 5.Vanderplasschen, W., et al. (2020). Comprehensive Addiction Care: An Integrated Approach. Papildu / Additional: 1.Daley, D. C., & Douaihy, A. B. (2016). Substance Use Disorder Treatment for People with Chronic Mental Illness. 2.White, W. L. (2014). Recovery Management and Recovery-Oriented Systems of Care. 3.Straussner, S. L. A. (2018). Clinical Treatment of Substance Use Disorders. 4.Rubin, A., & Babbie, E. R. (2016). Research Methods for Social Work. 5.Drake, R. E., & Mueser, K. T. (2017). Dual Diagnosis of Major Mental Illness and Substance Use Disorder. 6.Andresen, R. (2019). Rehabilitation and Recovery: Theory and Practice. Citi informācijas avoti / Other sources of information: •Jaunākās publikācijas zinātniskos žurnālos par atkarību pētījumiem •Latvijas Sociālo darbinieku biedrības un Veselības ministrijas publikācijas • https://www.samhsa.gov/ (Substance Abuse and Mental Health Services Administration) • https://www.who.int/substance_abuse/ (PVO Atkarību nodaļa) •Latvijas Republikas Veselības ministrijas mājaslapa
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bakalaura līmeņa zināšanas sociālajā darbā, psiholoģijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Atkarību teorētiskie pamati 1.1. lekcija: Atkarību konceptuālās pieejas 1.2. lekcija: Atkarību klasifikācija un diagnostika 1.3. lekcija: Atkarību multimodālie modeļi 1.4. lekcija: Teorētisko pieeju kritiska analīze Praktiskais darbs: Atkarību veidu salīdzinošā analīze	6	16	0	0
2. temats. Atkarību socioloģiskie aspekti 2.1. lekcija: Sociālie faktori atkarību veidošanās procesā 2.2. lekcija: Kultūras ietekme uz atkarību izpratni 2.3. lekcija: Sociālās nevienlīdzības un atkarības 2.4. lekcija: Sociālās mijiedarbības loma atkarībās Praktiskais darbs: Sociālās vides ietekmes dziļizpēte	6	16	0	0

3. temats. Profilakses teorijas un metodes 3.1. lekcija: Profilakses pamatprincipi 3.2. lekcija: Profilakses līmeņi 3.3. lekcija: Profilakses stratēģijas dažādām mērķgrupām 3.4. lekcija: Inovatīvas profilakses pieejas Praktiskais darbs: Profilakses programmu izstrāde un novērtēšana	8	16	0	0
4. temats. Sociālā darba metodes atkarību ārstēšanā 4.1. lekcija: Intervences teorētiskie pamati 4.2. lekcija: Motivācijas intervēšanas metode 4.3. lekcija: Kognitīvi biheiviorālās pieejas 4.4. lekcija: Individuālais un grupu darbs atkarību ārstēšanā Praktiskais darbs: Kompleksu gadījumu analīze	6	16	0	0
5. temats. Rehabilitācijas process 5.1. lekcija: Rehabilitācijas teorētiskie modeļi 5.2. lekcija: Rehabilitācijas plānošana 5.3. lekcija: Atveseļošanās un pārmaiņu teorijas 5.4. lekcija: Atbalsta sistēmu integrācija rehabilitācijā Praktiskais darbs: Individuālo rehabilitācijas plānu izstrāde	8	14	0	0
6. temats. Ētika un profesionālā prakse 6.1. lekcija: Profesionālās ētikas pamatprincipi 6.2. lekcija: Konfidencialitāte un personas tiesības 6.3. lekcija: Ētisku dilemmu risināšana praksē 6.4. lekcija: Profesionālā supervīzija un pašaprūpe Praktiskais darbs: Ētisku scenāriju analīze	6	14	0	0
7. temats. Atbalsta sistēmas un resursi 7.1. lekcija: Sociālo dienestu loma 7.2. lekcija: NVO un atbalsta grupu nozīme 7.3. lekcija: Starpprofesionālu sadarbības modeļi 7.4. lekcija: Resursu pārvaldība un koordinācija Praktiskais darbs: Atbalsta tīklu kompleksā kartēšana	4	14	0	0
8. temats. Pētniecība un inovācijas sociālajā darbā 8.1. lekcija: Pētniecības metodoloģija sociālajā darbā 8.2. lekcija: Kvantitatīvās pētniecības pieejas 8.3. lekcija: Kvalitatīvās pētniecības metodes 8.4. lekcija: Inovācijas atkarību mazināšanas jomā Praktiskais darbs: Pētnieciskā projekta izstrāde un prezentācija	4	14	0	0
Kopā:	48	120	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina atkarību veidus un to teorētiskos skaidrojumus. 2. Izprot par sociālajiem un psiholoģiskajiem atkarību cēloņiem. 3. Izprot par profilakses un rehabilitācijas metodēm.	Vērtēšanas metode: Pārbaudes darbi. Vērtēšanas kritēriji: Pareiza teorētisko zināšanu izpratne un pielietošana, profesionālās terminoloģijas lietojums, spēja analizēt atkarību cēloņus, pazīmes un profilakses metodes, argumentētu secinājumu formulēšana. Vērtēšanas metode: Gadījumu izpētes darbs. Vērtēšanas kritēriji: Spēja identificēt atkarības pazīmes un riska faktorus, izvēlēties atbilstošas intervences stratēģijas, izstrādāt rehabilitācijas plānu, ievērot profesionālās ētikas principus un pamatot pieņemtos lēmumus.
Prasmes: 1. Prot identificēt atkarības pazīmes un riska faktorus. 2. Spēj noteikt atbilstošas intervences stratēģijas. 3. Prot veidot un analizēt rehabilitācijas plānus. 4. Spēj izmantot zināšanas par atbalsta sistēmām. 5. Prot veikt profesionālu sociālo darbu ar atkarīgām personām. 6. Prot izmantot motivācijas intervēšanas metodes.	Vērtēšanas metode: Prezentācija. Vērtēšanas kritēriji: Satura atbilstība tēmai, teorijas un prakses sasaistīšana, argumentācijas kvalitāte, profesionālās terminoloģijas lietojums, vizuālā noformējuma kvalitāte, komunikācijas prasmes un spēja atbildēt uz jautājumiem. Vērtēšanas metode: Pētnieciskais darbs. Vērtēšanas kritēriji: Pētījuma struktūras kvalitāte, zinātnisko avotu izmantošana, datu analīzes pamatotība, kritiskā domāšana, secinājumu un priekšlikumu kvalitāte, akadēmiskā godīguma ievērošana.

Kompetence: 1. Pārzina profesionālo ētiku sociālajā darbā 2. Spēj izmantot kritisko domāšanu problēmsituāciju risināšanā	Vērtēšanas metode: Grupu darbs. Vērtēšanas kritēriji: Sadarbības prasmes, aktīva līdzdalība, pienākumu sadale, spēja izmantot atbalsta sistēmas un motivācijas intervēšanas principus, kopējā rezultāta kvalitāte un profesionāla komunikācija. Vērtēšanas metode: Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Visaptveroša zināšanu izpratne par atkarību veidiem, cēloņiem, profilaksi un rehabilitāciju, spēja analizēt situācijas, pamatot profesionālus lēmumus, izmantot kritisko domāšanu un ievērot sociālā darba profesionālās ētikas principus.
--	--

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pārbaudes darbi	10
Gadījumu izpētes darbs	10
Prezentācija	10
Pētnieciskais darbs	10
Grupu darbs	10
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	24.0	24.0	0.0		*	